

управлінської культури як ключового чинника післявоєнного відновлення держави.

Список використаних джерел

1. Припхан І.І., Щур Р.І. Економічні та конституційно-правові аспекти публічного управління територіальними громадами в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми розвитку регіональної економіки*. 2023. 2(19), С. 280-288. URL: <https://doi.org/10.15330/apred.2.19.280-288>
2. Пивоварчук Т.С. Природа децентралізації у публічному управлінні: теоретичні проблеми. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2023. № 10. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-10-02-10>
3. Про затвердження Порядку фінансового забезпечення діяльності військових 63 адміністрацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 397. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Про утворення військових адміністрацій: Указ Президента України від 24.02.2022 №68/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682022-41405> (дата звернення: 20.05.2025 р.).

УДК 352:172.2

ПРОБЛЕМА ЕТИКИ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

THE PROBLEM OF ETHICS OF A CIVIL SERVANT IN LOCAL GOVERNMENT BODIES

Панчук Анна Олександрівна

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Panchuk Anna Oleksandrivna

higher education student, specialty 073 "Management"

Mykolaiv National Agrarian University, Mykolaiv, Ukraine

У сучасному державному управлінні, рівень прозорості та ефективності державних органів стає ключовим фактором довіри громадян, дотримання

високих стандартів етичної поведінки державними службовцями набуває надзвичайного значення. Етика державних службовців поєднує формальні нормативні вимоги, моральні принципи та практичну доброчесність, що забезпечує ефективне прийняття рішень та зміцнює довіру громадськості до державних інституцій. Державні службовці, які дотримуються етичних стандартів, сприяють розвитку професійної культури, знижують корупційні ризики та покращують якість державних послуг.

Питання етичної відповідності є особливо актуальним перед обличчям сучасних викликів, коли політичний тиск, високі очікування суспільства ставлять державних службовців перед складними моральними та професійними дилемами. В умовах воєнного стану, моральний образ українського державного службовця набуває особливого значення як символ стійкості, відповідальності та підтримки суспільства.

В Україні етичні норми поведінки для державних службовців закріплені у законодавстві, зокрема в Законі України «Про державну службу» та в розділі VI Закону України «Про запобігання корупції». Ці правила визначають, що службовець повинен діяти виключно в інтересах держави та суспільства, утримуватися від будь-яких впливів приватних інтересів на службові рішення та не розголошувати конфіденційну інформацію, яка стала йому відома під час виконання службових обов'язків. Державні службовці зобов'язані дотримуватися політичної нейтральності, неупереджено ставитися до всіх громадян незалежно від їхніх поглядів та не виконувати незаконних рішень чи доручень, навіть якщо вони надходять від керівництва. За порушення правил етичної поведінки передбачено дисциплінарну відповідальність відповідно до законодавства [1]. Актуальність дотримання етичних норм у державній службі активно досліджується як українськими, так і міжнародними науковцями. Так, Т. В. Лень у своїй праці *«Етичні стандарти морального образу державного службовця»* підкреслює, що етика державного службовця включає не лише формальні правила, а й внутрішню моральну свідомість та професійну культуру посадової особи, що

впливає на її поведінку та прийняття рішень у складних ситуаціях [2]. Пані Банті Ядав у роботі *«Етика в державному управлінні: Чому важлива доброчесність?»* наголошує на тому, що етика і доброчесність у публічному адмініструванні є фундаментальними для ефективного управління та розвитку демократичного суспільства. Етичні принципи, такі як чесність, прозорість та відповідальність, формують основу поведінки посадових осіб і впливають на рівень довіри громадян до влади [3].

Не применшуючи важливості існуючих наукових досліджень з етики державних службовців, у даній роботі маємо на меті дослідити роль етичних стандартів у сучасному державному управлінні – як основи прозорості, ефективності та довіри громадян до державних інституцій. Особлива увага приділяється аналізу впливу етичної поведінки державних службовців у складних політичних та військових умовах, де вони виступають гарантами справедливого прийняття рішень, підзвітності та дотримання верховенства права. Метою також є визначити ключові принципи етики державних службовців та дослідити перспективи розвитку професійної доброчесності як інструменту підвищення ефективності державної служби та зміцнення суспільної довіри.

Термін етика державного службовця – це система норм поведінки, порядок дій і правил, взаємин і принципів у державно-службових відносинах, що являють собою сукупність найбільш придатних, глибоко усвідомлених і конкретизованих, які належать даному суспільству і є нормами загальнолюдської моралі.

Етична поведінка державних службовців також виконує освітню та формувальну функцію, подаючи приклад молодим фахівцям, сприяючи розвитку професійної культури та пропагуючи норми доброчесності в державній сфері. Державні службовці, які дотримуються етичних стандартів, демонструють відповідальність, професіоналізм та патріотизм, що позитивно впливає на загальний моральний клімат на державній службі та в громадянському суспільстві.

Отже, етичні стандарти для державних службовців слугують універсальним інструментом для зміцнення державності, підтримки довіри громадян та підвищення якості державних послуг. Дотримання цих стандартів забезпечує прозоре, ефективне та справедливе управління, сприяє професійній культурі державної служби та підтримує соціальну стабільність, що є ключовим фактором розвитку демократичного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Етика державного службовця як засіб запобігання і протидії корупції та невід’ємна складова службової діяльності URL: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/820214.html>

2. Ленъ. Т. В. Етичні стандарти морального образу державного службовця. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*, (6), 23-30. URL: <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2024.6.3>

1. Ядав. Б. Етика в державному управлінні: чому важлива доброчесність? *ОГЛЯД ДОСЛІДЖЕНЬ Міжнародний журнал мультидисциплінарних досліджень*, 9 (1), 282–286. URL: <https://rrjournals.com/index.php/rrijm/article/view/1429>